

[Forsvarsministeren]

Jeg vil gerne sige tak til de partier, som har været med i debatten om dette, og selvfølgelig først og fremmest tak til de partier, som har været med til at bære disse 3 lovforslag igennem nu til en vedtagelse i folketinget.

Steen Folke (VS):

Da det stadig ikke ser ud til, at forsvarsforslagspartierne har nogen lyst til at debattere det principielle, som der ellers var lagt op til, må vi nøjes med at debattere det, som der kan blive en smule debat om.

Nu gik forsvarsministeren altså ind og kommenterede en af de detaljer, som jeg tog frem. Jeg vil gerne understrege, at jeg finder, det er en meget væsentlig detalje, så i mangel af en diskussion af de helt overordnede og væsentligste problemer vil jeg da gerne være med til at drøfte den detalje, som dette spørgsmål om krænkelse af brev- og telefonhemmelighed m.v. er.

Nu står forsvarsministeren her og siger, at også ifølge den gældende lovs § 12 kan der foretages den slags foranstaltninger uden retskendelse. Det passer ikke, hr. forsvarsminister. Jeg vil gerne have forsvarsministeren til at forklare, hvor det står, at der kan foretages disse foranstaltninger uden retskendelse. Det er rigtigt, at der i den gældende lovs § 12, stk. 4, står:

»Forsvarsministeren kan træffe foranstaltninger som omhandlet i grundlovens § 72 over for telefonsamtaler og post- og telegramforsendelser.«

Det er rigtigt, men der står ikke »uden retskendelse«, og så vidt jeg ved, kræver grundloven netop, at der er tale om retskendelse. Der er nogle ganske specielle undtagelsessituationer, som er nærmere beskrevet, men det normale er, at der kræves retskendelse for at krænke brevhemmelighed og telefonhemmelighed m.v. Der står intet i gældende lov om, at det kan foregå uden retskendelse. Derfor er det en udhuling af den gældende lovgivning og en udhuling af den beskyttelse, der er af disse demokratiske rettigheder, når man her udtrykkeligt gør det muligt at foretage den slags uden retskendelse.

Wilhelm (VS):

Nu, da vi har overstået den store, principielle debat om forsvarsforslaget, som jo blev en ynkkelig omgang, vil jeg også godt kommentere dette ene punkt. Det var virkelig en nyhed, forsvarsministeren kom med her, for jeg opfatter ham sådan, at han ikke bare sagde, at det kunne man gøre efter den hidtidige lovs § 12; jeg mener, han sagde, at det har man allerede i forvejen gjort efter den hidtidige lovs § 12. Der er ingen hjemmel i den hidtidige lovs § 12 til at tro, at forsvarsministeren ikke er underkastet retsplejeloven ligesom alle mulige andre danske borgere, men det har han altså gjort. Vi skal efterfølgende se at få opklaret, i hvor stort et omfang han har gjort det.

Når vi hidtil her i folketinget og i offentligheden har diskuteret omfanget af brevåbning og telefonaflytning osv. – jeg har været med til de diskussioner mange gange både her i salen og i retsudvalget – er man altid gået ud fra, at det kun foregik og kun måtte foregå efter retsplejelovens bestemmelser. Nu siger forsvarsministeren, at ikke bare mener han, at det ikke er rigtigt for hans vedkommende, men at man oven i købet har gjort det uden om retsplejelovens bestemmelser i forvejen.

Denne bestemmelse drejer sig jo ikke, som forsvarsministeren nu antyder, om, når man skal lave troppeflytninger og sådan noget, før krigen ramler ind over os. Her synes han, det er rimeligt nok, at man kan foretage telefonaflytninger. Det er tværtimod en fuldstændig generel bestemmelse, der ikke siger noget om aflytning af kaserner eller om aflytning af militært personel. Den siger brevåbning. Den siger aflytning. Den siger telexnuseri for hver eneste borger i dette land. Det har vi dog ikke haft før uden retskendelse.

Den siger ikke bare under krig, men også under andre ekstraordinære forhold. Siden vores ordfører som den eneste berørte dette punkt ved førstebehandlingen, har vi søgt at få at vide: hvad er det for »andre ekstraordinære forhold«, man tænker på? Vi har ikke kunnet få andet at vide end, at det ikke er naturkatastrofer. Det kunne vi godt sige os selv. Hvorfor skulle man begynde at åbne folks breve på grund af naturkatastrofer? Vi har ikke kunnet få at vide, hvad det ellers er for »andre ekstraordinære forhold«, man tænker på.